

ZAGROŻENIA ORAZ REKOMENDACJE I WNIOSKI

ID 970

Dolina Wiercicy – 3b

Tabela zagrożeń dla krajobrazu priorytetowego

Kodowanie i opisy zagrożeń oraz skala ich oceny zgodnie z wymogami Załącznika 6 do rozporządzenia ws. sporządzania audytów krajobrazowych (t.j. Dz.U. 2024 r. poz. 537)

Przedmiot zagrożenia	Kod zagrożenia i rodzaj (charakter) działań i zjawisk stwarzających zagrożenia	Źródło zagrożeń	Zagrożenie wewnętrzne (W) lub zewnętrzne (Z)	Skala zagrożenia (pkt.)
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.1. Dziedzictwo geologiczne i rzeźba terenu	A.1.4. Eksploatacja złóż innych niż węgiel kamienny, węgiel brunatny i torf	II.1.1 Górnictwo	W	1
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.1. Dziedzictwo geologiczne i rzeźba terenu	A.1.7. Erozja gleb	III Zarządzanie środowiskiem IV.2 Brak zabiegów ochronnych III.4 Gospodarka leśna VI. Społeczno-kulturowe	W	6
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.1. Dziedzictwo geologiczne i rzeźba terenu	A.1.8. Wykopy, nasypy, obwałowania i kopce	I.1 Budownictwo	W	5
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.1. Dziedzictwo geologiczne i rzeźba terenu	A.1.9. Likwidacja osobliwych form rzeźby terenu (skarp, ostańców skalnych, wąwozów, meandrów, wydmy itp.)	VI.1-2 Turystyka, sport i rekreacja III.4 Leśnictwo VI.	W	6

		Społeczno-kulturowe		
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.1. Dziedzictwo geologiczne i rzeźba terenu	A.1.11. Likwidacja naturalnych stanowisk i osobliwości geologicznych, stanowisk minerałów oraz skamieniałości	IV.2 Brak zabiegów ochronnych VI. Społeczno-kulturowe	W	8
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.2. Ekosystemy i ich zespoły	A.2.2. Fizyczna i chemiczna degradacja siedlisk lądowych	I. Gospodarka przestrzenna III. Zarządzanie środowiskiem IV.2 Brak zabiegów ochronnych VI. Społeczno-kulturowe	W	8
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.2. Ekosystemy i ich zespoły	A.2.3. Naturalna i przyspieszona przez działalność człowieka sukcesja zbiorowisk zaroślowych i leśnych na naturalne i półnaturalne zbiorowiska nieleśne	IV.1 Naturalne procesy przyrodnicze	W	6
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.2. Ekosystemy i ich zespoły	A.2.4. Likwidacja drobnoskalowych siedlisk i ekosystemów nieleśnych	III.1.1 Intensyfikacja rolnictwa III.1.5 Chemizacja i mechanizacja rolnictwa III.4 Gospodarka leśna IV.1 Naturalne procesy przyrodnicze VI. Społeczno-kulturowe	W	6
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.3. Struktura ekologiczna krajobrazu	A.3.2. Rozdrobnienie struktury przestrzennej (fragmentacja) i geometryzacja naturalnych i półnaturalnych ekosystemów	I Gospodarka przestrzenna II Branżowe	W	6

		III Zarządzanie środowiskiem		
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.1. Osadnictwo	B.1.1. Zaburzanie struktury wiejskich zabytkowych układów przestrzennych przez nowe inwestycje	I.1 Budownictwo	W	3
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.1. Osadnictwo	B.1.3. Niszczenie dziedzictwa archeologicznego	VI Społeczno- kulturowe	W	2
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.2. Architektura	B.2.1. Brak należytej ochrony i konserwacji zabytkowych obiektów i zespołów architektonicznych	IV.2 Brak zabiegów ochronnych	W	5
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.2. Architektura	B.2.3. Zanik cech architektury regionalnej; unifikacja materiałów i form architektury wiejskiej i oraz jej bezpośredniego kontekstu krajobrazowego (ogrodzenia, podjazdy, zieleń)	I.5 Planowanie przestrzenne IV.2 Brak zabiegów ochronnych	W	6
C. Zagrożenia fizjonomii krajobrazu C.1. Kompozycja i ład przestrzenny	C.1.3. Lokalizacja dominujących w krajobrazie obiektów wysokościowych i obszarowych	I.5.1 Brak planowania krajobrazu	W,Z	1
C. Zagrożenia fizjonomii krajobrazu C.1. Kompozycja i ład przestrzenny	C.1.4. Chaos przestrzenny i wizualny wywołany przez reklamy, szczególnie w przestrzeniach publicznych i wzdłuż pasa dróg	VI.4 Niska kultura estetyczna i świadomość krajobrazowa	W	1
C. Zagrożenia fizjonomii krajobrazu C.3. Tożsamość miejsca	C.3.2. Zanik swojskości krajobrazu – zanikanie związków przynależności i przywiązania	VI. Społeczno- kulturowe	Z	3
D. Zagrożenia walorów akustycznych, zapachowych i sanitarnych D.3. Walory sanitarne	D.3.1. Zanieczyszczenie terenu odpadami	II.4 Gospodarka komunalna	W	5

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie ochrony i kształtowania środowiska abiotycznego

1. Dopuszczenie do eksploatacji złóż na obszarach określonych w koncesjach na wydobywanie kopalin oraz projektach robót geologicznych lub dokumentacjach geologicznych złóż kopalin zatwierdzonych lub przyjętych przez właściwe organy administracji geologicznej przed dniem wejścia w życie Audytu.

2. Ochrona przed uruchomieniem ruchów masowych oraz procesów erozyjnych podczas prowadzenia prac budowlanych i urządzeńowych w krajobrazie oraz zagospodarowania turystycznego, poprzez stosowanie adekwatnych do występujących uwarunkowań metod technicznych lub przyrodniczych.
3. Planowanie i realizacja obiektów budowlanych w sposób uwzględniający naturalne ukształtowanie terenu, z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z już istniejącego zainwestowania, sposobu zagospodarowania terenu oraz możliwości budowlanych.
4. Zachowanie i właściwe wyeksponowanie osobiwych form rzeźby terenu i budowy geologicznej, w tym ostańców skalnych i źródlisk.
5. Uwzględnienie w rekultywacji i zagospodarowaniu terenów zaniechanej eksploatacji struktur i funkcji geoeologicznych terenów poeksploatacyjnych, w tym zaleca się pozostawianie części odsłoniętych ścian wyrobisk dla geochrony oraz do naturalnej sukcesji ekologicznej umożliwiające, np. wykształcenie się zbiorowisk naskalnych lub muraw kserotermicznych.

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie ochrony i kształtowania ekosystemów, ich zespołów oraz struktury ekologicznej krajobrazu

6. Prowadzenie gospodarki leśnej uwzględniającej konieczność ochrony przyrody i krajobrazu poprzez w szczególności: ochronę siedlisk przyrodniczych chronionych, stanowisk i siedlisk chronionych gatunków roślin i zwierząt, priorytetowego traktowania funkcji ochronnych nad gospodarczymi, dostosowanie składów gatunkowych drzewostanów do warunków siedliskowych, zwiększanie wieku lasów oraz zasobów martwego drewna, preferowanie odnowień naturalnych i rębni o niskiej intensywności.
7. Zachowanie kompleksów stawowych w dolinie Wiercicy; prowadzenie gospodarki rybackiej uwzględniające ochronę walorów przyrodniczo-krajobrazowych.
8. Przeciwdziałanie naturalnej lub przyspieszonej przez człowieka sukcesji ekologicznej zbiorowisk nieleśnych, w tym przeciwdziałanie zarastaniu muraw naskalnych, napiaskowych i kserotermicznych.
9. Zwiększanie udziału starodrzewi w ekosystemach leśnych w ramach prowadzonej zrównoważonej gospodarki leśnej.
10. Pozostawienie drzew obumierających i martwych, zwłaszcza starych drzew liściastych oraz dziuplastych w miejscach nieistwarzających zagrożenia dla ludzi lub ich mienia oraz prowadzonej gospodarki rolnej i leśnej.

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie osadnictwa, architektury, kompozycji, ładu przestrzennego oraz walorów estetycznych

11. Uwzględnienie w nowo sporządzanych aktach planowania przestrzennego, dokumentach strategicznych i programowych oraz w decyzjach administracyjnych potrzeby ochrony walorów przyrodniczych, kulturowych i fizjonomicznych, w tym opisanych w charakterystyce krajobrazu.
12. Realizacja nowej zabudowy na terenach zainwestowanych i wyznaczonych do zabudowy w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz obszarze uzupełnień zabudowy w planach ogólnych.
13. Ochrona i konserwacja zabytkowych obiektów i zespołów architektonicznych, w szczególności ruiny średniowiecznego zamku w Ostreżniku z zarysem obwarowań, strażnicy w Suliszowicach, XIX w. zespołu stawów hodowlanych z budynkiem Pstrągarni Raczyńskich, budynek tzw. Góralówki, młyna wodnego Kołaczew, w tym prowadzenie niezbędnych prac konserwatorskich oraz dopuszczenie prac restauratorskich.
14. Nielokalizowanie antropogenicznych dominant krajobrazowych ze szczególnym uwzględnieniem obiektów wielkokubaturowych, wysokościowych lub wielkoobszarowych, w tym farm wiatrowych i fotowoltaicznych.
15. Ochrona walorów fizjonomicznych krajobrazu: punktów i ciągów widokowych, w tym opisanych w charakterystyce krajobrazu i wskazanych na załączniku kartograficznym.

16. Ograniczanie umieszczania tablic reklamowych, w szczególności w celu ochrony walorów fizjonomicznych opisanych w charakterystyce krajobrazu.
17. Ochrona i propagowanie niematerialnego dziedzictwa kulturowego typowego dla Jury Krakowsko-Częstochowskiej.

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie warunków akustycznych, sanitarnych, zapachowych i innych

18. Usuwanie nielegalnych składowisk i wysypisk odpadów, przeciwdziałanie możliwości dostępu do terenów nielegalnych wysypisk odpadów, a także właściwa rekultywacja terenów składowania odpadów i po uprzątnięciu odpadów.